

port fra Danmark til England, egentlig i nogen nævneværdig Grad ville blive opfyldte derved. Man vil vel nok, saa Skibene bedre indrettede, men det, som vi have lagt Hovedvægten paa, er jo at faa en meget hurtig Transport, og man vil derved paa en vis Maade begunstige de lange Sørouter rundt om Skagen; de ville saa en Begunstigelse i Forhold til Esbjærgrouter, der er større end den, de allerede have. Der er heller ikke nogen Tvivl om, at en saadan Ordning vil blive en ret kostbar Historie for Landet. Naar man saaledes fordelte Statssubventionen til helt forskellige Router, vilde det blive forholdsvis mindre Fragtmængder, man vilde komme til at sejle med, og Fragterne maatte i hvert Fald til en vis Grad komme til at rette sig derefter. Jeg tror imidlertid ikke, at man kan komme bort fra, at det væsentlige og afgørende Princip i hele vor Eksport er saa saa Ruter som muligt for derved at opnaa den størst mulige Godsmængde i den bedst mulige Behandling og de billigst mulige Takster.

Den Uvilje mod Statsdriften paa Esbjærg, som er fremkommen gennem den højtærede Ministers Udtalelser i Jorgaars, og som ligeledes har tyret sig saa stærkt i Udtalelser fra hans Jørgænger, den nuværende højtærede Trafikminister, har ikke altid været udtalt fra Regeringsbænken. Der er tidligere faldet Udtalelser fra danske Indenrigsministre, der ere gaaede i diametral modsat Retning. Jeg skal tillade mig at oplæse den Udtalelse, jeg her særlig tænker paa. Det var en Udtalelse, der faldt fra nu afdøde Indenrigsminister Steel den 5te Marts 1881 under Forhandlingen om Trafikken over Esbjærg. I Slutningen af sit Foredrag udtalte Indenrigsminister Steel: „Hvorledes Regeringen skal være i Stand til at faa det“ — det for enede Dampskibsselskab — „til at forandre sine Takster, tør jeg ikke have nogen bestemt Mening om, det skal da være, at man vil gribe til det radikale Middel selv at tage Entrepriisen“ — det vil sige at indføre Statsdrift. „Vil de Herrer gøre det, skal jeg med den største Fornøjelse virke hen til at gennemføre en saadan Foranstaltning, fordi jeg er en overordentlig stor Modstander af den hele Maade, hvorpaa nu et enkelt Selskab Tid efter anden har erobret den hele Fragtsart i Landet og stadig gør sig den

saa indbringende og fordelagtig paa Landets Beføstning, som det efter Omstændighederne er muligt. Men uden at det sker, ser jeg ikke, at der kan opnaas noget væsentligt. Lidt kan opnaas ved Nedsettelse i Færrebanetakster, lidt kan der opnaas ved Nedsettelse af Havneafgifter osv., men det har alt sammen intet at bethyde mod, hvad den Foranstaltning vilde have at sige, om selve Landet kunde beslutte sig til at sætte Skibe i Gang derfra og saa begrænse sig til kun at forlange Stadesløsholdelse for Udgifterne derved. Det er noget, som vilde have noget at bethyde; det vortge er Billeri i Sammenligning hermed. Jeg er i det heldige Tilfælde at kunne slutte mig til denne Udtalelse af den af den højtærede Ministers Jørgænger. Det var en aaben og klar Udtalelse. Den ligger 14 Aar tilbage i en Tid, da Tanken om Statsdrift og Statens Indgriben i de private Forhold — det tror jeg, jeg tør sige — ikke var mere fremtrædende end nu; tværtimod tror jeg, den var mindre fremtrædende den Gang. Paa en Tid altsaa, da laissez-faire Principet i højere Grad end nu var raadende, har en dansk Indenrigsminister ganske klart og utvetydig udtalt sig for Statsdrift og erklæret sig villig til at gennemføre den, hvis Tinget vilde støtte ham deri. Det er vist, at denne Udtalelse maatte være meget lidet hensynsfuld over for det mægtige Selskab, og jeg ved ogsaa nok, at den indbragte den daværende Minister det mægtige Selskabs Uvilje i høj Grad, men Ministeren har fastholdt sine Udtalelser. Jeg vil haabe, at denne Udtalelse af Indenrigsminister Steel ogsaa vil komme til at veje noget i den nuværende højtærede Indenrigsministers Tanker om denne Sag, naar vi nu komme til en mere indgaaende Drøftelse af den, som jeg lige saa vel som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm) — med hvem jeg altsaa slet ikke er saa uenig, som det ærede Medlem troede — ønsker skal foregaa i Finansudvalget, fordi de tidligere Forhandlinger ere førte der, og fordi Sagen der vil kunne drøftes med størst Udbytte. Jeg haaber, at den højtærede Minister ikke vedblivende vil opfatte denne Sag som saa ny og revolutionær, som han syntes tilbøjelig til at gøre i sit Foredrag i Jorgaars. — Jeg vil slutte ligesom jeg